

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С. МАКАРЕНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Фізична культура і спорт»

другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою університету

від "18" 04 2022 року, протокол № 8

Освітня програма вводиться в дію з

1 вересня 2022 р.

Вектор

(наказ № 123 від "18" 04 2022 р.)

Суми - 2022

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт»

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти

за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітньо-професійна програма розглянута на засіданні кафедри теорії та методики спорту

Протокол № 7 від « 18 » січня 2022 р.

Завідувач кафедри (Бермудес Д.В.)

« 18 » січня 2022 р.

Ухвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту фізичної культури

Протокол № 5 від «18» лютого 2022 р.

Голова науково-методичної комісії
НН інституту фізичної культури (Мороз Л.В.)

Перший проректор (Пшенична Л.В.)

Керівник центру забезпечення якості вищої освіти (Ячменик М. М.)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою кафедри теорії та методики спорту Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка відповідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка (наказ Міністерства освіти і науки України від 11.05.2021 р. № 516).

Розробники програми:

1. **Ворона Віта Вікторівна** – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії та методики спорту Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (гарант освітньо-професійної програми);
2. **Бермудес Діана Валеріївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та методики спорту Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;
3. **Скрипка Ірина Миколаївна** – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії та методики спорту Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;
4. **Томенко Олександр Анатолійович** – доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;
5. **Бершов В'ячеслав Олександрович** – директор Обласного комунального закладу «Сумська обласна школа вищої спортивної майстерності»;
6. **Зайцева Валерія Геннадіївна** – магістрант 953 групи спеціальності 017 Фізична культура і спорт Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Рецензенти:

1. **Максимчук Борис Анатолійович** – доктор педагогічних наук, професор кафедри фізичної культури, біології та основ здоров'я Ізмаїльського державного гуманітарного університету, заслужений тренер України, академік Національної академії наук вищої освіти України;
2. **Камаєв Олег Іванович** – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор кафедри олімпійського і професійного спорту Харківської державної академії фізичної культури;
3. **Васильєв Роман Вікторович** – начальник Сумського регіонального центру з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт»;
4. **Голуб Юрій Юрійович** – президент громадської організації «Сумська регіональна федерація з вільної боротьби», заслужений тренер України.

**1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності
017 фізична культура і спорт**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка Навчально-науковий інститут фізичної культури, кафедра теорії та методики спорту
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр фізичної культури і спорту
Офіційна назва освітньої програми	Фізична культура і спорт.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл/рівень	FQ-EHEA – другий; EQF-LLL – 7 рівень; НРК – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня вищої освіти бакалавра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста.
Мови викладання	Українська
Термін освітньої програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://sspu.sumy.ua
2 - Мета освітньо-професійної програми	
Підготовка фахівців, здатних аналізувати і розв'язувати складні задачі і практичні проблеми інноваційного та/або наукового характеру у сфері фізичної культури і спорту, зокрема у науково-педагогічній або у тренерській діяльності з обраного виду спорту, у спортивних та фізкультурно-оздоровчих закладах різного типу.	
3 - Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 017 Фізична культура і спорт <i>Об'єкти вивчення та діяльності:</i> процеси забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя; процеси виявлення та уніфікованого порівняння досягнень людей у фізичній, інтелектуальній та іншій підготовленості шляхом проведення спортивних змагань та

	<p>відповідної підготовки до них; організація і забезпечення освітнього процесу в закладах вищої освіти з підготовки фахівців для системи фізичної культури і спорту.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> система ідей, понять, категорій, теорій, концепцій, принципів залучення людей до занять фізичною культурою або підвищення спортивної майстерності.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> загальнонаукові методи дослідження (аналіз і синтез; аналогія та моделювання; абстрагування і конкретизація; системний аналіз); методи експертної оцінки, опитування, педагогічні, психологічні та медико-біологічні методи аналізу рухової активності, змагальної діяльності, стану спортсменів та осіб, які займаються фізичною культурою; методи моделювання та прогнозування у сфері фізичної культури і спорту; методи статистичного аналізу даних; педагогічні технології програмування занять.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні прилади та устаткування для оцінки рухової активності, технічної підготовленості спортсменів, серцево-судинної, дихальної, м'язової та кісткової систем організму людини; інформаційно-аналітичні інструменти (мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних); спеціалізоване програмне забезпечення; обладнання наукових лабораторій та дослідницьких центрів відповідне до спеціальності.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма прикладної спрямованості.</p> <p>Програма орієнтована на здобуття фахових компетентностей для успішної реалізації професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту, зокрема у науково-педагогічній або у тренерській діяльності з обраного виду спорту, у спортивних та фізкультурно-оздоровчих закладах різного типу. Базується як на інноваційних концепціях, ідеях, теоріях, поняттях, результатах наукових досліджень, так і на узагальнені передової практики використання сучасних технологій у сфері фізичної культури і спорту.</p>

<p>Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації</p>	<p>Вища освіта і професійна підготовка у сфері фізичної культури і спорту за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.</p> <p>Підготовка кваліфікованих фахівців з метою посилення кадрового потенціалу у галузі фізичної культури і спорту, зокрема у науково-педагогічній або у тренерській діяльності з обраного виду спорту, у спортивних та фізкультурно-оздоровчих закладах різного типу, здатних до педагогічної, організаційно-управлінської, фізкультурно-оздоровчої, науково-дослідної діяльності.</p> <p>Ключові слова: фізична культура, спорт, освіта, спортивна підготовка, фізкультурно-оздоровча діяльність, дослідження, тренерська діяльність, менеджмент.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Особливістю програми є спрямованість на формування у здобувачів вищої освіти здатності використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у професійній діяльності, вільно оперувати сучасними технологіями спортивної підготовки, організовувати змагальну діяльність, розробляти тренувальні програми і плани для спортсменів, у тому числі з використанням цифрових технологій, та реалізовувати їх з використанням сучасних засобів і методів спортивної підготовки.</p> <p>Програмою передбачено проходження практик циклу професійної підготовки: науково-педагогічної у закладах вищої освіти і тренерської практики у спортивних закладах різного типу.</p> <p>Різноманітна тематика кваліфікаційних робіт.</p>
<p>4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Після закінчення навчання випускник здатен виконувати зазначену в ДК 003:2010 професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду:</p> <p>2351.2 – Методист з фізичної культури</p> <p>3475 – Спортивні тренери, інструктори-методисти та професійні спортсмени.</p> <p>2310.2 – Викладач університету та закладу вищої освіти</p> <p>2320 – Викладач закладу передвищої освіти</p> <p>2320 – Викладач закладу професійно-технічної освіти</p> <p>2359.2 – Керівник секції спортивного напрямку</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Після закінчення навчання за освітньо-професійною програмою випускники мають право продовжити навчання на третьому (освітньо-професійному) рівні</p>

	системі освіти дорослих.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання здійснюється з використанням як традиційних, так і інноваційних методів та інтерактивних технологій. Навчання студентоцентроване та проблемно-орієнтоване, через науково-педагогічну практику, самонавчання та дистанційне навчання на платформі Moodle. Основні види занять: лекції, семінари, практичні заняття, самостійна робота, консультації.
Оцінювання	Екзамени, заліки, опитування в усній та письмовій формі; тестовий контроль; захист звітів з практик; атестація (захист кваліфікаційної роботи та атестаційний екзамен з фаху). Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою та шкалою ECTS та проводиться відповідно до встановлених в університеті вимог забезпечення якості освіти.
6 — Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 6. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК 7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

<p>Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (К)</p>	<p>СК 1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.</p> <p>СК 2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>СК 3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.</p> <p>СК 4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.</p> <p>СК 5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.</p> <p>СК 6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>СК 7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.</p> <p>СК 8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>СК 9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.</p> <p>СК 10. Здатність використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у професійній діяльності.</p> <p>СК 11. Здатність вільно оперувати сучасними технологіями спортивної підготовки, організовувати змагальну діяльність.</p> <p>СК 12. Здатність розробляти тренувальні програми і плани для спортсменів, у тому числі з використанням цифрових технологій, та реалізовувати їх з використанням сучасних засобів і методів спортивної підготовки.</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	
	<p>ПРН 1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань.</p>

	<p>ПРН 2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.</p> <p>ПРН 3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово.</p> <p>ПРН 4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>ПРН 5. Розробляти і викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.</p> <p>ПРН 6. Відшуковувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.</p> <p>ПРН 7. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури та спорту.</p> <p>ПРН 8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.</p> <p>ПРН 9. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проєкти, тренувальні програми і плани, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проєкти.</p> <p>ПРН 10. Застосовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у професійній діяльності з фізичної культури і спорту.</p> <p>ПРН 11. Реалізовувати ефективну спортивну підготовку та змагальну діяльність в обраному виді спорту, у тому числі з використанням цифрових технологій.</p>
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Якісний склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 фізична культура і спорт – (штатна укомплектованість з числа професорів, докторів наук, доцентів, кандидатів наук) відповідає кадровим вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої та

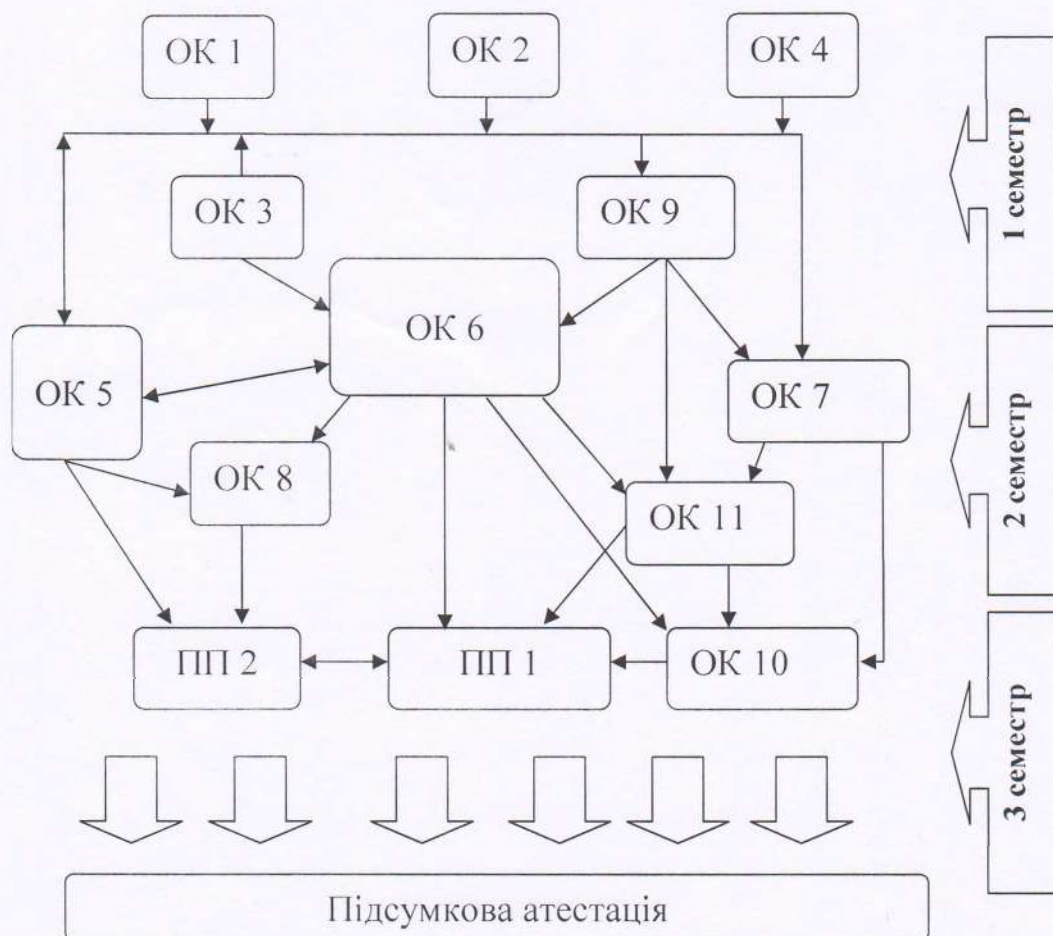
Матеріально-технічне забезпечення	З метою забезпечення якісної підготовки фахівців та набуття здобувачами вищої освіти загальних та фахових компетентностей використовується: 2 спеціалізовані лабораторії, 3 мультимедійні аудиторії, комп'ютерний клас з проведеним до мережі інтернетом, 4 спортивні зали (зала спортивних ігор, зала гімнастики, зала єдиноборств, тренажерна зала); басейн; відкритий тренажерний майданчик, футбольно-хокейне поле з синтетичним покриттям; відкритий волейбольний майданчик. У наявності спортивне екіпірування, інвентар та обладнання. Використання баз для проведення навчальних і виробничих практик в інших установах (за договорами про співпрацю).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне забезпечення. Наукова бібліотека університету, електронна бібліотека (понад 500 документів), університетський репозитарій eSSPUIR, читальний зал з доступом до мережі Інтернет, навчально-методичний кабінет НН ІФК (близько 1000 примірників) забезпечено навчально-методичною літературою. Навчально-методичне забезпечення. Наявність навчально-методичного забезпечення, що включає: робочі програми усіх навчальних дисциплін; силабуси; програми практик; плани та дидактичні матеріали для практичних та семінарських занять, питання для поточної та підсумкової, самостійної студентів з дисциплін, пакети ККР. Для підготовки до навчальних занять є початково-методичні посібники, методичні рекомендації з практик, методичні рекомендації щодо написання кваліфікаційної роботи і підготовки до атестаційного екзамену.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка та закладами вищої освіти й науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка та зарубіжними закладами вищої освіти.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Підготовка іноземних громадян здійснюється відповідно до чинного законодавства України, освітніх стандартів, базується на загальній середній освіті іноземних громадян за національними освітніми стандартами і має самостійний завершений характер.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП			
ОК 1.	Філософія освіти	3	Залік
ОК 2.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	Залік
ОК 3.	Інформаційні технології за професійним спрямуванням	3	Залік
ОК 4.	Психологія освіти	3	Екзамен
ОК 5.	Актуальні питання інноваційного розвитку освіти	3	Залік
ОК 6.	Теорія та методика підготовки спортсменів	8	Екзамен
ОК 7.	Менеджмент у сфері фізичної культури і спорту	4	Залік
ОК 8.	Методика викладання спеціалізованих дисциплін у ЗВО	5	Екзамен
ОК 9.	Методологія та організація наукових досліджень	4	Екзамен
ОК 10.	Фізкультурно-оздоровча діяльність різних груп населення	3	Залік
ОК 11.	Проектна діяльність у сфері фізичної культури і спорту	4	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		43	
Вибіркові компоненти ОПП			
Загальний обсяг вибірових компонент		23	
Практична підготовка			
ПП 1	Тренерська практика у спортивних закладах різного типу	6	Залік
ПП 2	Науково-педагогічна практика у ЗВО	6	Залік
Загальний обсяг практичної підготовки:		12	
Підсумкова атестація			
ПА	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	10	
	Атестаційний екзамен	2	
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота має передбачати виконання дослідження або інноваційного проєкту, спрямованого на розв'язання актуальної задачі фізичної культури або спорту.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозиторії закладу вищої освіти.</p>
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен передбачає оцінювання здобуття результатів навчання, визначених освітньою програмою.

2.3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ПП 1	ПП 2	ПА
ЗК 1	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 2	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
ЗК 3		+	+		+	+	+	+	+			+	+	+
ЗК 4	+		+	+			+		+		+	+	+	+
ЗК 5							+			+		+	+	+
ЗК 6							+			+		+	+	+
ЗК 7				+				+		+			+	+
ЗК 8		+			+	+		+				+	+	+
СК 1	+			+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
СК 2		+			+	+		+	+		+	+	+	+
СК 3								+	+		+		+	+
СК 4			+		+	+	+	+	+		+	+	+	+
СК 5			+				+	+		+		+	+	+
СК 6					+	+		+		+	+	+	+	+
СК 7				+	+	+	+		+		+	+	+	+
СК 8		+				+	+		+	+	+	+	+	+
СК 9	+			+		+	+	+			+	+	+	+
СК 10										+		+		+
СК 11						+						+		+
СК 12			+			+						+		+

**2.5 Матриця забезпечення програмних результатів навчання
(ПРН) відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ПП 1	ПП 2	ПА
ПРН 1	+			+		+	+				+	+	+	+
ПРН 2							+			+		+	+	+
ПРН 3		+				+		+	+		+	+	+	+
ПРН 4					+	+		+				+	+	+
ПРН 5								+					+	+
ПРН 6			+		+	+	+	+	+		+	+	+	+
ПРН 7			+					+	+		+		+	+
ПРН 8				+			+					+	+	+
ПРН 9					+	+			+		+			+
ПРН 10										+		+	+	+
ПРН 11						+						+		+